

Home > Myahudi Wa Kimataifa > 13. Tatizo Kuu La Dunia > “Wakati Marekani Itakapoamka!” > Protokali Ya Kumi Na Nne.

---

13. Tatizo Kuu La Dunia

Yeyote yule anayejitahidi kulizungumzia Suala la Uyahudi nchini Marekani au sehemu nyingine yoyote ile, awe tayari kutambulika kama ‘mpinga Usemeti’ ambae ni ‘mchukia Myahudi’. Wala hakuna haja ya kutafuta kuhimizwa kutoka kwa wanasiasa, watu au vyombo vya habari.

Watu wanaotambua suala hili wanaonelea bora kusubiri na kuona matokeo yake. Kuna hisia ya mashaka kuwa kutumia neno ‘Yahudi’ waziwazi, au kulianika dhahiri kwa maandishi, kwa namna fulani sio jambo sahihi. Ukwepaji wa kistaarabu kwa majina kama vile ‘Mwebrania’ na ‘Semiti’ (yote hayo yakihusika kwenye ukosoaji wa kutokuwa sahihi) hupimwa ubora wake kwa kuona haya, na watu huchukuwa njia yao kwa uagalifu sana kana kwamba suala zima limepigwa marufuku. Mpaka pale mwanafikira fulani mwenye ujasiri anapojitokeza na kutamka neno ‘Yahudi,’ na hapo ndipo kipingamizi kinapotoweka na hali ya hewa kusafika.

Neno ‘Yahudi’ sio sifa, ni jina la asili lenye maana na umuhimu wake katika kila kipindi cha historia ya binadamu, iliyopita, ya sasa na ya siku zijazo.

Ugumu mkubwa uliopo kwenye kuandika juu ya suala la Kiyahudi ni unyeti wa hisia za Kiyahudi na wasio Wayahudi juu ya suala hili zima. Huenda ikawa hakuna hata gazeti moja nchini Marekani na kwa kweli vyombo vyote vya matangazo ambavyo vinaitwa majarida, ambavyo vinaweza kuwa na ujasiri wa kutojali chochote hata kuweza kunong’ona kuwa suala hilo lipo.

Vyombo vya habari kwa kiasi kikubwa hutenga nafasi ya maoni ya wahariri, kwa upendeleo wa kila kitu cha kiyahudi, wakati vyombo vya habari vya Kiyahudi, ambavyo ni vingi nchini Marekani vinaangalia upande wa matusi.

‘Upinga Usemiti’ Ni Nini?

Wazo hili linaelekea kuganda kwa Wayahudi kutokana na urithi kuwa mazungumzo yoyote ya jamii juu ya suala la Kiyahudi limepangwa na kutiwa msukumo na mchukia Wayahudi. Wazo hilo inakisiwa limeingizwa kwenye vichwa vya watu wa mataifa kwa njia ya propaganda; kwamba maandiko yoyote

yasiyokinaisha na kudondosha mafuta mazuri kuhusu mambo ya Kiyahudi yamezaliwa na chuki. Hivyo basi hujaa uongo, matusi, vijembe na kutengeneza uchonganishi wa mauaji ya halaiki. Maelezo haya yanaweza kupatikana kwenye maoni ya wahariri wa Kiyahudi ya nyakati hizi.

Upinga Usemiti ni matamshi yanayotamkwa kwa visivyo kabisa. Kama utaendelea kutumika bila uangalifu na kwa matusi kuhusu wale wote wanaojaribu kuzungumzia tabia za Kiyahudi na nguvu za Kiyahudi duniani, inawezekana wakati fulani kufikia hatua ya kuheshimika na ya hadhi. Utakuwa ni usafishaji wenye maana wa uwanja wa kufafanua ni nini upinga usemiti.

Sio utambuzi wa Suala la Uyahudi. Kama ingekuwa hivyo ingeelezewa kwamba idadi kubwa ya watu wa Marekani wanategemewa kuwa wapinga Usemiti kwani wanaanza kutambua kuwepo kwa Suala la Uyahudi na wataendelea kwa kawaida kutambua hivyo kwa idadi kubwa inayoongezeka kwa kuwa suala lenyewe linalazimishwa juu yao kutoka kwenye pembe mbalimbali za kimatendo za maisha yao.

Swali liko hapa. Tunaweza kuwa kwa kweli wapofu kwalo. Tunaweza kuwa kimya kwa woga kuhusiana nalo. Tunaweza kulikataa kwa hiana. Lakini liko hapa na muda utakuja ambapo wote watalazimika kulitambua. Na muda utakuja “usirisiri wa upole” wa unyeti mkubwa au duru za kutishwa hazitakuwa na nguvu za kutosha za kulizamisha. Bali kulitambua Suala hilo hakutakuwa na maana kwamba tumepitia kwenye kampeni ya kitaifa ya chuki na uadui dhidi ya wayahudi.

Kutakuwa na maana tu kwamba mtiririko wa mwelekeo ambao umekuwa ukitiririka kupitia kwenye ustaarabu wetu hatimaye umekusanya nguvu kubwa ya kutosha kuitia changamoto nadhari, kuhitaji uamuzi fulani kuhusiana nalo, kuhitaji utwaaji wa sera ambayo haitayarudia makosa hayo yaliyopita na bado tukaweka tishio au kamio linalowezezana kwa ajili ya baadae.

Majadiliano ya watu juu ya Suala la Uyahudi sio “Upinga Usemiti.” Utangazaji usafishaji. Lakini baadhi ya utangazaji unaotolewa kwenye vipengele fulani vya Suala la Uyahudi nchini Marekani umekuwa wa upotoshaji mkubwa. Umeelezwa kwa kirefu sana kwenye vyombo vya habari vya Kiyahudi kuliko sehemu nyingine yoyote ile lakini sio kwa unyofu wa wazi na upana wa mawazo.

Maoni ya aina mbili yanayotawala na kurudiwa mara kwa mara ni kutotenda haki kwa Watu wa Mataifa na chuki za wakristo. Ni bahati nzuri kwa Wayahudi kwa jumla kwamba vyombo vya habari vya Kiyahudi havisambazwi sana miongoni mwa watu wa mataifa, kwani inaelekea ni moja wa wakala uliojizatiti nchini Marekani, ambao bila kubadili mpango wake japo kidogo, huweza kuchochea hisia za upinga uyahudi kwa manufaa rahisi haswa ya usomaji wa ujumla miongoni mwa watu wa mataifa.

Waandishi wa Kiyahudi wanaoandika kwa ajili ya wasomaji Wayahudi huandika habari zisizo za kawaida kwa ajili ya somo la utambuzi wa ukabila na mwelekeo wa kuyachukia makabila mengine.

Kwenye upande wa magazeti ya kila siku, hakukuwa na mazungumzo yoyote yenye maana. Wakati yanapomtaja Myahudi yatakuwa yamesheheni na wingi wa maneno ya sifa kwa ajili ya lengo hilo. Maelezo yanayotolewa juu ya Suala hili nchini yanakuwa na kusifiwa visivyo kwa Wayahudi na

waandishi wasio Wayahudi. Jitihada huru ya makusudi kutoa matangazo yenye kusaidia haiwezi kwa hiyo kuhusishwa kwenye upinga Usemiti, hata pale baadhi ya maoni yanayotolewa katika mwenendo wake yaliweza kusababisha chuki ya wasomaji Wayahudi.

Na sio kupinga usemiti kusema kuwa wasiwasi uko nje ya nchi kwenye kila mji mkuu wa ustaarabu, na uhakika huo unashikiliwa kithabiti na baadhi ya watu muhimu kuwa kuna mpango mashughuli duniani wa kuudhibiti ulimwengu, sio kwa kuteka maeneo ya nchi, sio kwa uvamizi wa kijeshi, sio kwa kuilazimisha serikali, na pia wala sio kwa udhibiti wa uchumi kwa njia ya kisayansi, bali kwa udhibiti wa utaratibu au mfumo wa biashara na ubadilishanaji.

Kusema hivyo sio kupinga Usemiti, wala kuwasilisha ushahidi unaounga mkono hilo. Wala kuleta uthibitisho wa hilo. Wale ambao wataweza kulikanusha, kama haikuwa ni ukweli, ni Mayahudi wa Kimataifa wenyewe, lakini bado hawajalikanusha hilo.

Kwa Nini Kuzungumzia Hilo ‘Suala La Uyahudi’

Kwa sababu suala hilo lipo, na kwa sababu kujitokeza kwake kwenye mawazo ya jamii kunaweza kuchangia kwenye ufumbuzi wake, na sio kwa maendeleo ya hali mbaya yanayolizunguka Suala hilo karibu kwenye kila nchi. Suala la Uyahudi limedumu nchini Marekani kwa muda mrefu sana. Wayahudi wenyewe wamelifahamu hilo, hata kama Watu wa Mataifa hawajalitambua. Kumekuwepo na nyakati nchini mwetu ambapo liliibuka kwa nguvu za ajabu sana kiasi cha kutahadharisha juu ya mambo mabaya yatakayotokea. Ishara nyingi zilibashiri kwamba kunakuja hatua mbaya.

Sio tu kwamba Suala la Uyahudi linagusa yale masuala yanayojulikana kwa kawaida tu, kama vile nyanja za udhibiti wa fedha na biashara, utwaaji kwa nguvu mamlaka za kisiasa, ukiritimba kwenye mahitaji muhimu, na uelekezaji wa kimabavu wa vyombo vya habari ambavyo huandika yale wayasomayo watu wa Marekani, lakini pia inafikia kwenye upande wa utamamduni na hivyo kuugusa moyo wenyewe halisi wa maisha ya Mwamerika. Suala hili linafika hadi Marekani ya Kusini na kutishia kuwa suala muhimu kwenye uhusiano wa nchi za Marekani (PAN-AMERICAN RELATIONS). Limesukwa pamoja na tishio kubwa la mpango wa vurugu zilizopangwa ambazo huyapa shida mataifa ya leo.

Huo sio ukuaji wa hivi karibuni tu, bali mizizi yake inakwenda chini sana, ‘Upitaji wa siku nyingi wa Tatizo’ unasawazishwa na mategemeo ya Kinabii na mipango ambayo inahusisha, na maoni ya makusudi na yenye maana kwa wakati ujao.

Jibu Ni – Mamlaka Kubwa Mno

Urithi wao wa ustahamilivu una uhusiano na kuchanganyikiwa kwao kukubwa juu kulizungumzia hadharani suala la Uyahudi kwa upande wa watu wa mataifa, lakini huenda ikawa silika yao juu ya tatizo husika, hiyo inahusiana zaidi nalo. Mwelekeo wa watu wa mataifa unadhihirishwa na tamaa ya ukimya.

'Kwa nini ujaribu kulizungumzia hata hivyo?' Mwelekeo kama huo wenyewe ni ushahidi tosha kwamba hapa kuna tatizo ambalo tutalikwepa kama tutaweza.

Kwa nini kulizungumzia? Mtu anayefikiria kwa makini anaona kwa uwazi kabisa athari za swali la aina hiyo, na kuwepo kwa tatizo ambalo kulizungumzia au kulizima kwake wakati wote hakutakuwa ndani ya chaguo la akili nyepesi.

Popote utakaposoma juu ya Suala la Uyahudi linapodhamiriwa kuendewa katika historia za nchi ambazo zimejaribu kulikabili, popote uendapo duniani hivi leo kwenye nchi yoyote ambako Suala la Uyahudi limejitokeza kama jambo muhimu, utagundua kuwa sababu kubwa ni kazi za nyumbani za kipaji cha kiyahudi kufikia mamlaka ya udhibiti.

Hapa nchini Marekani upo ukweli kundi hili dogo ajabu katika kipindi cha miaka 50 kuweza kufikia kiwango cha udhibiti ambacho ni vigumu kufikiwa na kundi kubwa mara kumi zaidi la taifa jingine lolote lile. Hali hiyo ndiyo inayoanzisha Suala la Uyahudi hapa.

Hakuna kikundi kidogo cha aina hiyo cha watu ambacho kingesababisha hoja yoyote, kwa sababu tusingeweza kukutana na mwakilishi wao popote pale ambapo tungekwenda kwenye nafasi za juu, kwenye siri za ndani sana za mabaraza, wakubwa wanne (Big Four) huko Versailles, kwenye mahakama kuu ya Marekani, kwenye Mahakama Kuu ya Marekani; kwenye mabaraza ya Ikulu (White House), kwenye mipangilio mikubwa ya kifedha duniani, popote pale penye mamlaka ya kupata au kutumia, unawakuta wayahudi popote pale kwenye ngazi za juu, kwa maneno halisi ni popote pale penye mamlaka. Na hapo ndipo Suala la Uyahudi linapoanzia kwa maneno rahisi kabisa.

Ni kwa vipi Myahudi kwa kawaida kiasi hicho na bila kizuizi wakaelekea kwenye nafasi za juu? Nani anamuweka huko? Ni kwa nini anawekwa hapo? Anafanya nini hapo? Kuwepo kwake huko kuna maanisha nini kwa dunia.

Hilo ndio suala la Uyahudi katika asili yake. Kuanzia kwenye nukta hizi huendelea kwenye maeneo mengine, na iwapo mtindo huu utakuwa unaunga mkono Uyahudi wa upinga Usemiiti inategemea juu ya kiasi cha chuki kilicholetwa kwenye uchunguzi, na iwapo itakuwa inaunga mkono ubinadamu itategemea juu ya kiwango cha utambuzi na akili.

Matumizi ya neno ubinadamu kuhusiana na neno Myahudi kwa kawaida linakuwa na maana ya pembeni ambayo inaweza kuwa hazikudhamiriwa. Kwenye uhusiano huu inaeleweka kwa kawaida kuwa ubinadamu inabidi uonyeshwe kwa Myahudi. Upo wajibu mkubwa pia kwa Myahudi kuonyesha ubinadamu wake kwa jamii yote ya wanadamu.

Myahudi kwa muda mrefu amekuwa na mazoea ya kujifikiria kuwa yeye ndiye mdai pekee wa ubinadamu kwenye jamii, wakati jamii hiyo hiyo ina madai mengi dhidi yake kwamba akomeshe upekee wake, aache kuunyonya ulimwengu na akome kufanya vikundi vya Kiyahudi ni mwisho wa mapato yake yote. Na anaanza kutekeleza kwa namna ambayo kwamba upekee wake bado haujamwezesha

kutekeleza, ule utabiri wa zamani anaojivunia kuwa kwa kupitia kwake mataifa yote ulimwenguni yatabarikiwa.

Myahudi hawezi kuendelea daima kutekeleza nafasi ya kuwa mwombaji wa ubinadamu duniani, yeye mwenyewe inamlazimu aonyeshe ubora huo kwa jamii ambayo inayatilia shaka sana makundi yake ya hali ya juu na yenye nguvu sana yenye kuihujumu kwa tamaa isiyo na huruma, ambayo katika kukata tamaa kulikozagaa na kulikochukua muda mrefu inaweza kutafsiriwa kama ubomoaji kikatili wa uchumi dhidi wa jamii isiyo na msaada.

Kwa Nini ‘Myahudi Wa Kimataifa?’

Kwenye makala haya limetumika neno ‘Myahudi wa Kimataifa.’ Inaweza kutafsiriwa kwa maana mbili, moja, Myahudi popote atakapokuwepo; na nyingine, Myahudi mwenye kuendesha udhibiti wa Kimataifa.

Ugomvi halisi wa dunia ni aina hii ya pili pamoja na vituo vyake, awe Myahudi mtu wa Mataifa. Aina hii ya Myahudi wa kimataifa, mwnye uchu wa udhibiti wa dunia, mmiliki halisi na mshikaji wa udhibiti, ni kiungo cha bahati mbaya sana kwa kabila lake kuwa nacho.

Na umuhimu wenyewe katika hili ni kuwa aina hii haipakui sehemu nyingine yoyote ile mbali na shina la Uyahudi. Hakuna aina nyingine ya kikabila au kitaifa inayotoa mtu wa aina hii.

Sio tu kwa sababu kuna Wayahudi wachache miongoni mwa wadhibiti wa fedha wa kimataifa, bali ni kuwa wadhibiti hawa duniani ni Wayahudi pekee. Kwa kuwa udhibiti wa dunia ni lengo ambalo limeweza kufikiwa na Wayahudi pekee, na wala sio kwa mbinu zinazotumika na wanaoweza kuwa watekaji wa dunia, inakuwa ni muhimu suala hili lilenge kwenye kabila hilo.

Sio hoja ya kusisitiza kwamba kwenye orodha ya watu matajiri mara zote huwepo walio wengi wa Mataifa kuliko Wayahudi, hatuongelei tu kuhusu matajiri ambao wengi wao wamekuwa matajiri kwa kuutumikia muundo fulani. Tunaongea juu **wale wanaodhibiti**, na ni dhahiri kabisa kwamba kuwa tajiri pekee sio kudhibiti. Myahudi mdhibiti wa dunia ana utajiri mkubwa, lakini pia anacho kitu kingine kilicho na nguvu zaidi kuliko fedha.

Myahudi wa kimataifa anatawala sio kwa sababu yu tajiri, bali kwa kuwa kwa kiasi kikubwa anacho kipaji cha uchumi na mamlaka cha kabila lake, na anajinufaisha mwenyewe na utiifu na mshikamano wa kabila lake ambao mfano wake haupatikani kabisa kwenye vikundi vya makabila mengine.

Anatawala juu ya mambo yote kwenye nchi zote zenye kuthaminika, kwa sababu ya sifa fulani ambazo ni za asili katika tabia za Kiyahudi. Kila Myahudi anazo sifa hizi hata kama sio katika hali ya juu kabisa, kama vile kila mwingereza alivyo na ulimi wa Shakespear, lakini sio kwa kiwango cha Shakespear. Hivyo basi haiyumkiniki, kama sio haiwezekani, kumfikiria Myahudi wa Kimataifa bila kuweka misingi kwa upana kabisa juu ya tabia na saikolojia ya Kiyahudi. ¹

Tunaweza kuzipuuza mara moja hizi shutuma za kawaida kabisa kwamba hii namna kubwa ya mafanikio haya ya Kiyahudi imejengeka juu ya ulaghai. Haiwezekani kulishtaki kabila lote la Wayahudi au watu wengine wowote kwa mashtaka ya jumla.

Hakuna ajuaye zaidi kuliko Myahudi jinsi inavyoenea kwa mapana imani kwamba mbinu za Kiyahudi kwenye biashara zote ni zile zisizo nyofu. Hakuna shaka upo uwezekano wa kuwepo kwa kiwango kikubwa cha ukosekanaji wa unyoofu bila udanganyifu hasa wa kisheria, lakini inawezekana pia kwamba ile tabia wayahudi waliyokuwa nayo kwa muda mrefu kuhusiana na suala hili inaweza kuwa na vyanzo vingine kuliko udanganyifu wenyewe hasa unaondelea.

Kuonyesha moja ya vyanzo hivi vinavyowezekana ni kuwa; Myahudi kwenye biashara kwa kawaida ni mwepesi zaidi kuliko watu wengine wengi. Inasemekana kwamba zipo kabila zingine ambazo ni mahodari kwenye biashara kama walivyo Wayahudi, lakini Yahudi hawezi kuishi muda mrefu miongoni mwao.

Sasa basi ni tabia ya mwanadamu wenye desturi za taratibu na kuchukulia maisha kirahisi kuamini kuwa mtu mwepesi zaidi ni mwerevu mpaka sasa, na kuwa na wasiwasi juu ya werevu wake. Akili legevu ina uwezekano wa kuamini kuwa yule mtu anayeshughulika na upindishaji mwingi wa kihalali na akageukia kwenye biashara anaweza pia kuona na kutumia idadi inayofaa ya njia zisizo halali. Wayahudi, kama kumbukumbu za muda mrefu zinavyoonyesha kwa karne nyingi, walikuwa watu makini sana kwenye biashara.

Tahadhari ya Kiyahudi ya kuficha ukweli katika biashara iliingia haraka kimkukumkuku katikati ya desturi za biashara alizibomoa zote kila alikokwenda. Alijaribu kutafuta biashara, desturi ya zamani ya raha ilikuwa ni kufanya biashara imfuate mfanyabiashara. Kila mtu humtilia wasiwasi mtu mlaghai hata kama ulaghai wake utakuwa na uaminifu kabisa.

Mtu awezaye kuzivunja desturi za kibiashara hatasita kwa lolote. Myahudi alikuwa na shauku ya kuuza, kama hakuweza kuuza kitu kimoja kwa mnunuzi alikuwa na kingine cha kumuuzia. Utaratibu wa zamani haukuwa na maadili kabisa wala wa kibiashara kuweza kujihusisha na aina zaidi ya moja ya bidhaa, au kushughulika na biashara zaidi ya moja, kwamba ilikuwa ni uduni na hila kumnyanganya mfanyabiashara mwingine wanunuzi wake.

Ni rahisi kama mchezo wa kitoto kuihusisha nguvu hii na udanganyifu. Myahudi alijaribu kutafuta biashara, akaifuatilia na akaishawishi. Alikuwa ni muasisi wa mapato ya haraka na faida za haraka.

Aliasisi mpango wa kulipia kidogo kidogo. Maduka ya Wayahudi yaligeuka na kuwa mitaa ya biashara, ishara ya maduka yetu makubwa ya kisasa ya bidhaa mbalimbali (Super-Market) na mtindo wa zamani wa duka moja bidhaa moja ulivunjwa kabisa.... Myahudi hakuwa akiucheza huo mchezo, mfanya biashara wa mtindo wa kizamani alijisemea. Kwa kusema kweli alikuwa anaucheza huo mchezo, mchezo wa kukipata kila kitu mikononi mwake, jambo ambalo amelifanya kwa vitendo.

Myahudi ameonyesha uwezo uleule toka alipojiingiza kwenye biashara kwenye nchi mbalimbali na amejiimarisha na kujiweka katika hali hiyo kwa karne kadhaa. Uwezo wake wa kuchunguza mikondo ya fedha umekuwa kama silika. Kujiimarisha kwake kwenye nchi moja kuliwakilisha kituo kingine ambacho watu wa taifa lake wangekiendesha.

Ama ni kwa kazi za kufanyia nyumbani za kawaida za zawadi ya kimaumbile, au kwa utaratibu maalum wa umoja wa kabila na uaminifu, wafanyabiashara wote wa Kiyahudi pamoja na jamaa zao, na kwa kadri hizi jumuiya za wafanya biashara hawa zilivyoongezeka katika utajiri, hadhi na mamlaka, kama walivyoanzisha mahusiano na serikali na vivutio maarufu katika nchi hizo walikofanya shughuli zao, kwa hakika ndivyo walivyoendeleza kuweka nguvu zao katika jamii yao popote itakapokuwepo, mara Hispania, mara Uholanzi, mara Uingereza.

Ama kwa makusudi au vinginevyo, walikuwa na ushirikiano wa karibu sana kuliko matawi ya biashara ya aina moja yanavyoweza kuwa. Kwa sababu ya kiunganisho cha umoja wa ukabila; mapatano ya udugu wa kikabila kwa hali yoyote ile hayawezi kuwepo miongoni mwa mataifa mengine kama ilivyo miongoni mwa Wayahudi.

Watu wa Mataifa hawajifikirii kama wa Mataifa na hawahisi kwamba wanawiwa chochote na mataifa mengine kama hivyo; ambapo ndipo ulipo uwezekano wa kuathiriana kwao.

Hivyo basi wamekuwa wakala rahisi sana wa kutumiwa na Wayahudi kwenye mipango yao katika nyakati na sehemu ambako kuna umuhimu wa wadhibiti wa Kiyahudi wasitambulike hadharani; lakini hawakuweza kamwe kuwa washindani waliofanikiwa wa Wayahudi katika nyanja ya udhibiti wa dunia.

Kutoka kwenye vikundi hivi vya Kiyahudi vilivyosambaa, nguvu zote zilikwenda kwenye jumuiya kuu ya Kiyahudi ambako mabingwa wakuu wa mabenki na wachambuzi wakuu wa hali za mambo wanaishi. Na kutoka kwenye hiyo jumuiya kuu kulipatikana taarifa muhimu sana na misaada ya aina mbalimbali kila ilipohitajika. Sio vigumu kuelewa ni vipi kwenye hali kama hiyo taifa ambalo halikushirikiana vizuri na Wayahudi lilifanywa liteseke, na taifa ambalo lilikubaliana nalo moja kwa moja, mahitaji yao kamili kabisa yalifikiwa na wao.

Wameyafanya mataifa mengi kutambua nguvu za kutoridhika kwao, na muundo huu unaendelea kuwa na nguvu sana hivi sasa. Uratibu wa shughuli za Kiyahudi umekuwa kitu chenye madhara sana duniani. Hili ni jambo ambalo linaleta hilo Suala la Uyahudi mbele ya hadhara ya maoni ya watu. Je, Myahudi wa Kimataifa ataendelea kama alivyokuwa akienda, au shughuli zake kwa dunia zinahitaji matumizi mengine ya mafanikio yake?

Mamlaka Yanafuata Sheria Za Kimataifa:

Ni jambo muhimu la kuzingatia kuhusiana na 'mateso' na mizunguko ya Wayahudi iliyotokea baadae huko Ulaya kwamba kila walipozungukia kitovu cha biashara nacho pia kilielekea kwenda pamoja nao!

Wakati Wayahudi walipokuwa huru nchini Hispania, kulikuwako na kituo cha biashara ya dhahabu duniani. Wakati Hispania ilipowafukuza Wayahudi, nchi hiyo ilipoteza uongozi wake wa kifedha na kamwe haijaweza kuukamata tena.

Wanafunzi wa historia ya uchumi ya Ulaya wakati wote wamestajabishwa na kugundua ni kwa nini kituo cha biashara kihamishwe kutoka Hispania, Ureno na Italia hadi kufikia nchi za Kaskazini za Uholanzi, Ujerumani na Uingereza. Wametafuta sababu kwenye mambo mengi, lakini hakuna hata jambo moja lililoelekea kujieleza kikamilifu.

Wakati inaonyeshwa kwamba wale wa Kusini na kukimbilia kwao Kaskazini, wakati ambapo inajulikana kwamba baada ya kuwasili kwa Wayahudi, nchi za Kaskazini zilianza maisha ya kibiashara ambayo imestawi hadi wakati wetu huu, maelezo yake hayaelekei kuwa magumu. Mara nyingi imethibitishwa kuwa ni suala la kwamba wakati Wayahudi walipolazimishwa kuhama, kituo cha madini ya thamani sana duniani kilihama pamoja nao.

Inabidi ifahamike pia kwamba enzi za utamaduni mashuhuri wa kiroho zinaonyeshwa wakati wa kipindi ambapo Wayahudi walifukuzwa kutoka Uingereza na Hispania. Nchi hizi mbili maarufu zimejitolea mengi duniani, bora zaidi ya vyote walikitoa wakati wa uhuru wao ni kuondokana kwao na mawasiliano na mawazo ya kiyahudi.

“Wakati Marekani Itakapoamka!”

Imethibitika kwa uwazi kabisa kwamba duniani hivi sasa kuna nguvu kuu ambayo inacheza mchezo mkubwa na uliopangwa kwa umakini, huku dunia ikiwa ndio meza yake na udhibiti wa jumla wa madau yake. Watu wastaarabu kwa muda mrefu uliopita wamepoteza imani kwenye hoja ya kwamba ‘hali za kiuchumi’ zinahusika na mabadiliko yote yanayotekea.

Chini ya kificho cha ‘sheria ya uchumi’ matukio mengi yameelezwa ambayo hayatokani na sheria yoyote, isipokuwa sheria ya utashi wa uchoyo wa kibinadamu, kama inavyotekelezwa na watu wenye lengo hilo na nguvu za kutumia mataifa kama watwana wao.

Busara ya kiuchumi haielezei tena ile hali halisi ambayo dunia inajikuta nayo wakati huu. Wala maelezo ya kawaida ya kutokuwa na huruma kwa mtaji. Mtaji umejihidi kinyume na ilivyokuwa kabla kufikia mahitaji ya “Ajira,” na ajira imevuka mipaka kwenye jitihada za kuungoza mtaji kwenye milki mpya, lakini imenufaisha kitu gani kwa yote hayo mawili? “Ajira” wakati wa nyuma ilifikiria kuwa “Mtaji” ulikuwa ni mbingu juu yake, na kuifanya mbingu hiyo kutoa matunda. Lakini angalia, bado kulikuwepo na mbingu nyingine juu kabisa ambayo sio ajira wala mtaji viliiona kwenye mapambano baina yao. Mbingu hiyo hadi hivi sasa haitoi matunda.

Kuna ubepari mkuu ambao unaungwa mkono moja kwa moja na ule **uzushi wa kwamba dhahabu ni mali**. Kuna serikali kubwa kabisa ambayo haikuungana na serikali yoyote, ambayo haina kizuizi nazo

zote, na bado ina mkono ndani yao zote.

Kuna kabila sehemu ya wanadamu, ambayo haijapokelewa kamwe kama sehemu inayokubalika, na ambayo imefanikiwa kujiinua yenyewe hadi kuwa na nguvu za kujivuna ambazo kabila lolote la Mataifa halijazipata kamwe. “Suala la ajira.” Suala la mishahara, suala la ardhi, hayawezi kutatuliwa, hakuna suala linalowakabili watu wa dunia linaloweza kutatuliwa, hadi kwanza kabisa hapo suala la serikali ya Kimataifa ya ubepari mkuu litakapopatiwa ufumbuzi.

‘Ngawira ni mali ya mshindi’ ni usemi wa kale. Kwa namna fulani ni ukweli kwamba kama nguvu zote hizi za udhibiti zimepatikana na kushikiliwa na watu wachache wa kabila lililodharauliwa kwa muda mrefu, basi ama wao ni watu wenye nguvu isiyo ya kawaida ambao hakuna uwezo wa kuwapinga, au ni watu wa kawaida tu ambao dunia yote iliyobaki imewaruhusu kuwa na kiwango kisichostahili na kisicho salama cha nguvu na uwezo.

Isipokuwa kama Wayahudi ni watu wasio wa kawaida, Mataifa wanapaswa kujilaumu wenyewe kwa kilichotokea, na wanaweza kutafuta marekebisho kwa kufanya uchunguzi mpya wa hali hiyo na tathmini ya wazi ya uzoefu wa nchi zinginezo. Wakati wa kufuatilia kwa kina mbinu zote zisizo za kijamii na kubwa mno zenye madhara za udhibiti wa dunia mpaka kwenye asili yake, imegundulika kwamba pande zinazohusika zote zina tabia zinazofanana. Hivyo basi halistaajabishi onyo linalokuja kutoka ng’ambo ya bahari: **‘Subiri mpaka Marekani itakapozinduka kutokana na Myahudi’** kuwa lina maana mpya.²

Protokali Ya Kumi Na Nne.

‘Kwenye muachano huu kati ya Mataifa na sisi wenyewe katika uwezo wa kufikiri na kutafakari inapaswa ionekane dhahiri ile idhini ya kuchaguliwa kwetu kama watu wateule, kama watu wa hali ya juu, tofauti na wa Mataifa ambao wana akili za kisilika na kinyama tu. Wanaangalia lakini hawaoni mbele na hawabuni chochote (isipokuwa labda vitu vya kimaada), ni dhahiri kutokana na haya kwamba maumbile yalitujaalia sisi tutawale na kuiongoza dunia’. –

---

1. Ubora huu wa Wayahudi ni wito mwingine wa uwongo ulionezwa kwa njia za kiyahudi kwa zaidi ya mamia ya miaka kiasi kwamba hata watu mashuhuri kama Bwana Ford waliuamini. Mpangilio wa Wayahudi ni kutengeneza historia yao ya kuonewa daima kwa sababu ya ubaya wao, ambao uliendelea kukua na kuwa mbaya zaidi mpaka ukajitokeza kuwa ni asili yao ya kuzaliwa. Ukawa ni njia yao mpaka mwisho wa uovu wao – Maoni ya Mchapishaji.

2. Kuwa na uhakika, ulimwengu wote sio Amerika tu, ndio lazima iwe macho na Wayahudi mapema kabla hajachelewa. Hata hivyo, kamwe hakuna kuchelewa kumuondoa adui mbaya. –Mchapishaji.